

Příloha k protokolu o SZZ č.

Jméno: **Zuzana Havlová**

Vysoká škola: **FF JU v Č. Budějovicích,
Ústav bohemistiky**

Obor: **BOH – AJL**

Datum odevzdání posudku: 9. 6. 2014

Vedoucí práce: Mgr. David Skalický, Ph.D.

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Nespolehlivost ve vyprávění

.....
(téma)

Tématem předložené bakalářské práce je jedna z významných otázek naratologie – nespolehlivost ve vyprávění. Jde o téma rozporuplně chápané, nenabízející konsenzuálně přijímaný koncept (jaký například dominuje v kategorii narativního času), který by stačilo nastudovat, vyložit a aplikovat na vybrané narativní texty, ani pluralitu konceptuálních modelů (jaké nacházíme například u kategorie postavy), ze kterých by stačilo vybrat si ten, který interpretovi konvenuje nejvíce. Již pochopit podstatu sporů o nespolehlivost ve vyprávění představuje nesnadný úkol, neboť se bytostně týká role textu a/vs. role recipienta při konstituci fikčního světa díla. – Předjímám, že autorka předložené bakalářské práce se tohoto úkolu zhostila výborně.

Jak již bylo řečeno, téma nespolehlivosti ve vyprávění neumožňuje zvolit nejjednodušší cestu, kterou se ubírá řada bakalářských prací: v první části vyložit teorii, v druhé ji (více či méně mechanicky) aplikovat na vybraná díla. Je nutné konfrontovat jak jednotlivé konceptualizace fenoménu nespolehlivosti navzájem, tak s literárními texty, které ověří oprávněnost a použitelnost teoretického modelu na konkrétním materiálu. Právě tak je koncipována předložená práce. Nejprve tematizuje koncept nespolehlivého vyprávění v díle Waynea Boothe, Seymoura Chatmana a Shlomith Rimmon-Kenanové, které nespolehlivost vymezují prostřednictvím tzv. implikovaného autora. Na konkrétních literárních narativech (Faulknerově *Když jsem umírala*, Twainově *Dobrodružství Huckleberryho Finna*, Camusově *Cizinci* a Salingerově *Kdo chytá v žitě*) pak ukazuje obtíže modelu založeného na nejasné kategorii norem implikovaného autora. Poté se obrací ke konceptům Very Nünningové a Bruno Zerwecka (a také Edgeworhové románu *Zámek Rackrent*, *Listinám Aspernovým*

Henryho Jamese či Nabokovově *Lolitě*), které fenomén nespolehlivosti vztahují k normám čtenáře, resp. proměnlivého recepčního horizontu, ze kterého je dílo čteno. Největší pozornost pak věnuje úvahám Tomáše Kubička (a spolu s nimi také Jamesově novele *Daisy Millerová*), který se pokouší rehabilitovat pojem implikovaného autora a kategorii nespolehlivosti ukotvit v textových signálech narativního díla.

Domnívám se, že porozumění autorky i kvalitu předložené práce dosvědčuje její závěr: „Na základě těchto faktů se projevuje paradoxní skutečnost, že ačkoli se teorie vylučují, současně spolu úzce souvisí, závisí na sobě. Z této skutečnosti rovněž vyplývá, že stanoviska týkající se nespolehlivosti ve vyprávění se odlišují, ovšem nepochybně nelze zhodnotit, který z přístupů je nejvhodnější. Stejně tak nelze všechna přesvědčení skloubit, sjednotit do jedné teorie nebo vyřešit pluralitu pohledů, neboť se zdá, že pokus o syntézu by kategorií naopak rozbil, ochudil, a nespolehlivost by tím ztratila svou unikátní mnohotvárnost a dynamičnost. Naopak se jako velmi pozoruhodný a přínosný jeví zájem o diskurs vypravěče, protože dokonale zrcadlí živost, pestrost a proměnlivost celé kategorie.“ (s. 43) Autorka práce je vzdálena jakýmkoli pokusům o jasné rozřešení naznačených sporů. Uvědomuje si, že naratologické koncepty a pojmy nemají zrcadlit imanentní strukturu narativu o sobě, ale jsou pojmovými nástroji, které mají své možnosti a limity. Neznepokojuje ji absence konsenzu, naopak vyhlíží další cesty, které mohou být pro naratologii (a možná i ji osobně) inspirující.

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci bakalářské práce: **výborně**

.....
podpis vedoucího bakalářské práce

V Českých Budějovicích dne 9. 6. 2014

